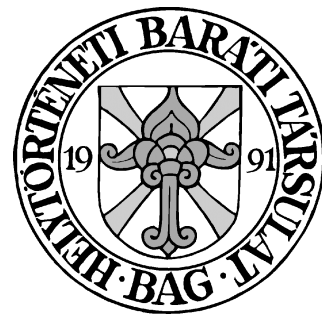

„A szülőfaluért lehet sokat tenni, de eleget soha”

Egres

XVIII. ÉVF. 1. SZÁM • A HELYTÖRTÉNETI BARÁTI TÁRSULAT TÁJÉKOZTATÓJA • 2009. FEBRUÁR

Boldog új évet!

Elérkezett az újesztendő: 2009. Sokan várták. Sajnos sok szülő, testvér, rokon, barát, ismerős nem érthette meg.

Akik megélhették, gondoljunk rájuk, őrizzük meg emléküket és imádkozzunk értük, köszönjük a Gondviselésnek, őriznünk kell az emléküket, jóra való törekvéseiket, elért eredményeiket, a számunkra teremtett értékeket.

Legyünk készek jó példáik méltó követésére, érezzük, hogy sok feladat vár ránk, amelyeket magunknak kell elvégeznünk.

Feladataink megvalósításában nem nélkülözhetjük embertársaink segítségét. Mások segítségét ki kell érdemelnünk.

A Helytörténeti Baráti Társulat ezekkel a gondolatokkal kíván búcsúzni az óévtől és köszönteni az újesztendőt. Boldog új évet kívánunk!

Camino – az út

A véletlen, amely mögött Isten található

XI. rész

Portomarinig jutok . Ma is fáradtabb vagyok. Úgy látszik átütő élmények nélkül nem megy, de nem ez volt az oka a tervezett 40 kilométer helyetti 24,5 kilométernek, hanem a meleg, és az otthon hazahúzó hangulata.

Ma reggel kb. tíz óráig ködben haladtunk ismét a szép, és sokat (és még sokáig) emlegetett galíciai tájakon.

A köd nagyon „jól áll” ennek a vidéknek. Az a sejtelmes szépség és varázslat, amit a köd vált ki a tájból, elbűvölő.

Újra eszembe jut Julián barát:

*Őszi erdőn, csúnya ködben,
tönkөн үlve leskelődtem,
hol a ködből a képzelődés hőst,
lidércet alakít,
lehet el is szunyókáltam, annyi tény,
hogy ott előttem,
jönni láttam sebbel-lobbal egy
különös valakit.*

Lepihenek egy forrásnál reggelizni. Egy spanyol pár barátként szólít meg (amigo) és mogyoróval kínál. Buta szokás szerint visszautasítom őket, persze amúgy sem kell. Úgy érzem megsértődnek egy kicsit. Tényleg szívesen kínáltak, venni kellett volna belőle.

A forrásnál madarak látogatják meg a vizet. Egy kisebb és egy nagyobb. A nagyobb testű madár szinte előttem akar elfogni egy lepkét.

Kíváncsi lennék hogy az évi 50-60000 „zarándokból” ki miért jön ide. Érdekes dolgokat látok, -tapasztalok. Inkább nem írom le. Én sem vagyok tökéletes, de én legalább tudom, miért jöttem, és miért megyek tovább az úton.

Ezzel csak mély hálával tartozom Istennek.

Visszatérve a forrásvízhez, érdekes spanyol trió csatlakozik hozzám reggelizni. Az egyikük egy fiatal spanyol suhanc, aki később Portomarinban a vízparton szinte ráveti magát egy napozó lányra. Nem szeretem, amikor nőket inzultálnak. Ezt csinálta, egész nap, mindenkivel. Érdekes: mégis egyedül jött, és nem kell jóstehetség hozzá, ezzel a stílussal egyedül is fog maradni, vagy kifog egy erőszakos senioritát, aki majd lecsillapítja az ifjoncot.

A bárokat már szinte kerülöm. Amint megérkezünk a zarándokszállásra a többség - persze tisztálkodik (előtte elfoglalja a legjobb fekvőhelyeket , ill. a legjobbá teszi az ő fekvőhelyét máshonnan lelopkodott párnákkal, takarókkal) - aztán irány az aktuális település, főleg a bárók. Harsány röhögés, szinte átlagturistákat látok, mint otthon a budapesti bárokban. Nem folytatom, legalább két oldalt teleírhatnék.

Visszatérek a ködhöz, a sejtelmes ködhöz. Úgy hallottam többször, hogy imádják a varjúfélék, mivel nagyon aktívak voltak. Egy-két varjú ül a villanyoszlopok tetején és soha nem hallatott hangon károgtak. Nagyon érdekes... Állandó társaim ők a ragadozó madarakkal együtt.

Többször találkozom egy idős osztrák úrral, aki hihetetlen tempót diktálva mindig leelőz. Ő sem beszédes típus, de lényéből árad valami nagy őszinteség, kedvesség, amit azzal a kimondott pár szóval igen bölcsen kifejezhetővé tesz.

Délutánonként Jézus Életét olvasom. Örülök, hogy magammal hoztam ezt a könyvet. Egyik (sőt most) kedvenc könyvem lett. Sok embernek el kellene olvasnia, hogy minél átfogóbb képet kapjunk a valódi kereszténységről. Mennyien élhetnek viselkedés szerinti és keresztelés szerinti keresztények?

Az úton magával ragad az érzés, ami tegnap. Régi, szinte ősi zarándokúton haladunk. (Nem mindig éreztem át ezt az út során, mivel a „modern zarándokút” már aszfalton, betonon vezet.) Talpunk alatt lávafolyások kőzetei, kétoldalt kézzel vagy természet által kirakott kőfal, amibe itt-ott több-százéves fák vannak belenőve. Mindez néhol 3-4 méter magas és befelé dől. Itt látványaiban is szinte az út szerves része vagy. Mintha az út rád dőlne, közben érzed azt az illatot, amit a kőzet, talaj, a növények bocsátanak ki magukból.

Eggyé válsz vele. Néha alagútnak néz ki az út. Egy valóságos időalagút, időspirál. Örökérvényű eszmék, erények világába visz. Szeretet, békesség, türelem, hála, erő, gyógyítás, boldogság..

Jó itt! Az is csoda, ahol írok. Ez egy park a szálláshely mellett. Rigók, különféle madarak, zöld fű, éltető napfény. Körülöttem étkező, pihenő, töltekező zarándokok, kb. 6-7 ember.

(A többi a bárókban töltekezik! Na elég már!...)

Engem is érnek kísértések mindenféle formában. Már megint női alakban. Legyőzöm őket. Otthon várnak rám. Én is vágyom Rá!

Mécs László: Vannak nők

*Vannak nők, kik éltük hajnalán
telve vannak duzzadó delejjel,
mit szépségnek hívnak. Mézzel, tejjel
dúsak, mint a régi Kánaán.*

*Nem rosszak, vagy mérsékelten rosszak,
de mert olyan vérlázító szépek,
felhasználja lélekfogó lépnek
őket praktikája a Gonosznak.*

*Vad szépségük mindig kirakatban,
kívántatják minden elmenővel,
hiúságuk feneketlen katlan,
töltetik száz és száz bókvetővel.*

*Mint darázs nép a vásári almán,
úgy rajzanak a tiltott gyümölcsök
hajszolói kegyeik vigalmán,
nem firtatva szeplőt és szemölcsöt.*

*Aztán egyre párolog a mágnes,
s mire Ágicából hajlott Ágnes,
Erzsikéből Örzsi néne lenne:
nem marad már semmi rajta s benne!*

*Nem marad csak a szépség harasztja:
a Tavaszban egy nagy zörgő semmi,
melyre nem száll pille megpihenni,
s Belzebúbnak sem kell: itt marasztja.*

*S vannak nők, kiknek szépség lova
versenyben nem fut díjat nyerten,
tündérlő, de nem megy sehova,
rejtve szánt a kis családi kertben.*

*Nem szeretnek csak egyetlen férfit,
- de legforróbb szerelmük a Gyermekek!
Rajta át az életet megértik
s hősi, bátor biztonságot nyernek.*

*Vannak nők, (anyáink, nagyanyáink),
kik ha végromlást a farkasnyáj int:
egy szívükből nőtt varázsvirágnak
szálával száz bajnak nekivágnak.*

*Tiszta vérük tiszta gyermekekben
folydogál, él s tündérgályát szállít,
- s ők, mint vén fák, kérgesen, szedetten
ráncosodnak, rútulnak halálíg.*

*Ráncosodnak, rútulnak, romolnak,
de ráncukban, mint templom-romban,
szentség van, s fiaik mindenhol
hozzájuk térden zarándokolnak;*

*Golgotáról jönnek, a keresztet
átadják, s míg megáldja anyjuk:
harcosoknak elakad a hangjuk,
s püspököknek szíve belereszket.*

Kőkemény ítélet, de a legfájdalmasabb dolgok akkor érnek, amikor emberek úgy viselkednek, ahogy legtöbbször, hasonló helyzetben mi is tennénk. Ez lelkiismeretünk ítélete.

Felül kell emelkedni a problémákon, mert ha nem (!), akkor a problémák emelkednek fölénk. Válasszuk a legmélyebb önmagunkat!

Ez már a szőlő-szőlőtő. Az Isteni Én az emberben, amit ápolni kell, hogy saját lehetőségeinken-határainkon belül (!) hasonlóvá váljunk a Názáreti Jézushoz. Mert bennünk van, vegyük észre!

Bethlen Gábor azt íratta a zászlajára: „Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk?” Ez kérdés volt, de benne tökéletes állítás!

Egybe vontam ezt a két napot. Az előző nap feltett kérdés nekem is szólt. (Ki miért jön ide?) Tulajdonképpen miért vagyok itt, miért jöttem ide?

Egyszerűen legelészni, mint a bárányok itt előttem. (Ahol Írok az a szállás, de nincsen lekerítve így valakinek a juhait itt legelésznek előttem.)

Mi is juhok vagyunk ebben a csodálatos világban.

Legelészünk, élünk, és persze próbálunk mindenféle táplálékot magunkhoz venni. Ki inkább földi, ki inkább mennyei táplálék után éheznek.

Az a csodálatos hogy semmi más dolgunk nem lenne, csak legelni. Mindenki megkaphatja azt a táplálékot, amit kíván. Hét bárányka legel előttem. A hetedik még kicsi, többet pihen, de nagyon életképes. Ő hordozza, ő rejti el magában a jövő generációját.

Mi is azok vagyunk. Mi fogjuk alakítani tovább a világunkat. A mi hitünk fogja formálni a világot. Hiszem, és már tudom hogy ez a Föld nekünk adatott. Sok mindent tehetünk bizonyos törvényszerűségek között. A törvényszerűségekben akkora természetes rendet lehet látni, hogy nem lehet másként csak úgy, hogy valami

hatalmas jószág, -szeretet van mögötte: és az Isten. Években, évtizedekben gondolkodunk, de néha még több időnek kell eltelnie ahhoz, hogy változás történjen. Szerintem ebbe a korba léptünk. Kinövesztetünk egy civilizációt minden jószágával, -hibájával. A hibáink is jól megnőttek és már szinte tarthatatlanok a jelenlegi formájukban. Az idő eljárt fölöttük. A „legjobban” szemlélteti ezt a környezetszennyezés. Ha a dolgok mögé nézünk, még súlyosabb problémákat lehet észrevenni: az elanyagiasodott (és globálisan!) világunkban, lelkünk mélyén („lelkek telkén”) is változásokra lesz szükség. A legfontosabb kulcsszó és egyben szent erő: SZERETET. Szeretni Istent és embertársainkat. Testvéreinként, vagy mint önmagunkat.

A báránykák közben elmentek. Én itt maradtam...

Tudom, ha hazamegyek, mindent úgy találok ahogy otthon hagytam, minden ember ugyanolyan maradt, mint volt.

Camino az egész élet. Most elkezdtem az utam, amit mindenhol, minden körülmények között a lehetőségeimhez képest a legjobban kell majd végigjárnom. Tanulva a múlt hibáiból úgy, hogy inkább erőt merítsünk belőle, és merítsünk erőt mindenből.

Az egyik legcsodálatosabb és legfantasztikusabb „erőforrás” a szeretet. Isten maga a szeretet. Nap mint nap elmélkedve, imádkozva, meditálva készítsük fel lelkünket hogy minél megfelelőbben, és erősebben álljuk meg helyünket a világban, ezzel a szent erővel töltve.

Hinnünk kell abban hogy minden jóra fordul, minden rosszban van valami értelmes jószág, ami nem azonnal fedezhető fel. Hinni benne, pedig egyenlő az Istenhittel, mivel Isten maga a jószág, maga a szeretet. Az ember Isteni lény (Énje) is ezeket a tulajdonságokat hordozza. Hozzuk ki magunkból, egymásból.

A legfontosabb hogy: Cselekedjünk, éljünk így a hétköznapiakban! Bárhol vagyunk, bárkivel és bármit is csinálunk, azt ott, abban a helyzetben igyekezzünk a legjobban megcselekedni!

A Tricastellában kapott magyar nyelvű papír igen jól megfogalmazza az út lényegét. Rengeteg fajta könyvet írnak színesebbél színesebb történésekkel, csodákkal, csodás helyekkel, jelenésekkel, jól eladható sztorikkal. Otthon előadásokat tartanak, hogy milyen jó lelki hatásai vannak az útnak, az ember teljesen kitisztul testileg-lelkileg, aurája megnő ill. gyönyörű színeket vesz fel stb... Ezek mind-mind mellékes dolgok.

Nevet adunk, beszélünk mellékes történésekről. Ez nem rossz, csak sajnálatos hogy ezeket meg kell magyarázni. Sajnálatos hogy a ma embere elfordult önmagától, elfordult természetétől, *természetes környezetétől*, sőt elpusztítja azt. És ezt is úgy kell még mindig magyarázni. Döbbenet!! Nem rossz, csak félelmetes hogy ilyen, számomra egyértelmű (és régebbi korokban mindenki számára teljesen hétköznapi történések) dolgokat magyarázunk. De kell. De ki is kell emelni a lényegét.

Még valami: Ottó Atyának volt véleménye az agykontrollról: *„Fiam ez olyan, mint a paprika Szegeden. A paraszt ösztönösen ette magától és nem kellett akkor még kimutatni, hogy van benne C-vitamin.”*

Nem kellett, mert érezte, elhitte. Labor nélkül is. Kérdezem én: a mai kor embere mit hisz el és mit nem hisz el ebben az információtól úgy túlhalmozott (hogy szinte agyonszennyezett) világban? Sajnos a döntő többség hitét látjuk a hétköznapiakban.

Mit írhatnék még? Attól függ, kinek írok. Nekem az elmondott gondolataim megvalósítása is nagy feladat. Ha másnak írok, biztos érdekelné milyen szép a táj, milyen érdekes dolgok történtek, milyen érdekes emberekkel találkoztam, stb... Eszembe jut a paprika és az agykontroll!

Ezek az úton hétköznapiak, mindennaposak. Aki itt van, az tudja miről beszélek. Ma nem akarok erről írni. Inkább tanulok!

Olvasom Jézus történetét Ijjas Antaltól. Az Augusto Atyától kapott papírt leírom, hogy szerves része legyen ennek a kiemelt gondolatfüzér –gyűjteménynek: *A Santiagobavezető út emberi és spirituális dimenziója*

Egy út egy távolságot jelent, amelyet megteszünk, hogy egy célhoz eljussunk. Mi a jelentése a Santiagóba vezető útnak? Az egyházi élet vagy a kultúra része? Vagy a turizmusé? Vándorlási kedv vagy szabadidőprogram? Sport? A caminót az elődeink hite hozta létre.

Az emberek, akik a camino lényegén törnek a fejüket, megfelelő véleményt nem tudnak alkotni a Santiagóba vezető útról. Ez az út nem azért létezik, hogy a fejünket összetörjük, hanem, hogy átéljük.

Kultúrát jelent? Bizonyára meghatározóan a hit az úton található műalkotásokon keresztül fejezi ki magát. Ezen az úton találják meg a tökélyt, az út a hit kifejezője.

Ami a vándorlási kedve és a látnivalók utáni vágyakozást illeti, nem tagadható, hogy némely vándor az út elején nincs tisztában azzal, mit tesz, de a végére megismeri saját magát és megismeri Jézust. A vándorlási kedv magában nincs a Santiagóba vezető úttal összeköttetésben. A vándorlás a caminón nem állhat a látnivalók kereséséből.

Szabadidőprogram és nyaralás? Előfordulhat, de ez nem célja ennek a vándorlásnak. Nekünk embereknek nincs szabadságunk az egyházi életben. Itt rendületlenül és folyvást keresnünk kell.

A Santiagóba vezető út jelentése: A népek egysége, amely a nemzeti gőgöt kizárja. Mi itt mindannyian egy nagy közösség részének érezzük magunkat, és minden egyén ennek a nagy vándorló közösség tagjának érzi magát. Testvériség, együttélés...

A CAMINO:

- 1) Önmagunk megismerése.
- 2) Nyitottság embertársaink felé.
- 3) Egy út saját belsőkbe, hogy felismerjük képességünket az embertársainknak való odaadásra.
- 4) Egy keresés, és egy megtalálás: Az én keresése, mert gyakran saját magunknak ismeretlenek vagyunk. Egy megtalálás, mert megtaláljuk a Názáreti Jézust.
- 5) Egy értékrend skála felállítása, mert a létezés igazi értékei az élet eme vonatának utolsó kocsjában találhatóak:
- 6) Tervek szövése melyek valóságközeliek és kivitelezhetők, hogy ne érezzük magunkat túlterhelve az élettől.
- 7) Hívőnek lenni szeretetből, és nem félelemből és rettegésből.
- 8) A történelem és a hit Jézusának tanúja lenni.
- 9) Idő arra, hogy hibáinkat és tévedéseinket belássuk és kijavítsuk.
- 10) Egy lehetőség arra, hogy magunkat az örömhír hirdetőjének érezhessük egy olyan világban, amely a saját bűnösségének tudatában lelkiismeretlenségbe süllyedt, és mindezt megengedettnek tekinti.

Ne féljete az élettől! Előre! Krisztus tárt karokkal vár Titeket! Ő mindannyiunkat befogad, hogy ezt a világot együtt megváltoztassuk. Persze először saját magunkkal kell kezdeni. Soha nincs késő!

Santiago de Compostella: Igen hallgattam egy napig, most meg már megérkeztem. Előző nap Arzua előtt indultam el, és délután Monte Gozóban szálltam meg. 38 kilométert tettem meg, és fel sem tűn. Jól éreztem magam, az út is erőt adott a látnivalókkal, levegővel, gondolatokkal.

Borostyánnal benőtt út

Ez itt természetes. Borostyánok benőtte, szinte megint a zarándokot két oldalról elnyelő, százéves fák gyökerével is átölelt úton járok, amikor újból (sokszor) eszembe jut Ottó Atya. Eszembe jutnak a „halottaim”. Szeretettel gondolok Rájuk, és még élek próbálok tanulni tőlük így a távoból.(?)

Érdekes az is, hogy nálam sokkal idősebb, tapasztaltabb emberekkel sokkal jobban kommunikálok, mint a korombeliekkel. Na mindegy! Diófa Gödöllőn, Ultrahang-zselé Budapesten, autóbaleset Gödöllőn, Trombitás utca Budapesten, Premonte Gödöllőn, Péterfy Kórház Budapesten és otthon Bagon, ott vagyok otthon Bagon...

Nagy elemző vagyok, így magamat és más is szemlélni szoktam, persze egészségesen, nehogy bekövetkezzen a „Ne Ítéld, hogy ne Ítéless!” örök igazsága, ill. a szálka-gerenda esete. Mindenesetre érdekesen, sőt néha visszataszítóan viselkedtek emberek a szállásokon, de én is biztos más szemében zárkózott, félrevonuló ember lehettem. Nem tudom.

De tudom, így volt. Amennyire lehetett persze kommunikáltam a körülöttem lévőkkel, de inkább több érzést kellett belevinnem a mondanivalóimba nyelvtudás hiányában.

Santiago de Compostella

Az utolsó nap maga volt a csoda! Megint a véletlen (amely mögött, sőt nem is mögötte – ISTEN található), de amint a zarándokútlevelemet érvényesítettem és kijöttem az előtte lévő kisebb helységbe, hatalmas, hangos zaj vett körül. Igen! Az a tizenegy ember, akikkel az elmúlt hetek alatt fontosabb kapcsolatba kerültem, ott álltak kint. Gratuláltak nekem, kezet fogtunk és örültünk egymásnak. Pont ott voltak, pont akkor, és pont ők! Az út végén, ahol a zarándokoklevelet megkaptuk, találkoztunk!

Kaló István

Eseménynaptár

A BAGI NÉPFŐISKOLA (2009.01.07.) megkezdte XVI. évfolyamának tavaszi félévi előadásait. Januárban: Élünk, tanulunk, tervezünk, dolgozunk-, februárban: Falufejlesztési javaslatok címmel.

A Képviselő –testület január 28-án elfogadta a Galga-menti Víziközmű Beruházást Lebonyolító és Üzemeltető Társulás létrehozásáról szóló megállapodást, majd Alapító Okiratát. Az Óvoda ledolgozási idejét 31 órára csökkentette.

Tárgyalás folyt a hulladékgazdálkodásról, az iskola művészeti tagozatának térítési díjáról, Sisák Zoltán illetve dr. Furulyás Ibolya ügyvédi irodájával kötött munkaszerződések felmondásáról, az ÉMÁSZ hálózat korszerűsítési munkájáról, hulladékszigetek elhelyezéséről, a polgármester beszámolási kötelezettségéről és a Patak utca Malom utcára való megnyitásáról.

Február elsejével Karácsondi Mihály a bagi plébános. Isten segítse munkájában. A Képviselő-testület február 12-én tárgyalta és fogadta el a 2009. évi költségvetését. A

Galga Tv szolgáltatásaiért 1,5 Mft. keretösszeg kiadását hagyta jóvá. A polgármester végül fél millió forint betervezését kérte a kapott tűzoltó autók fenntartására, majd ezzel a módosítással együtt kérte a költségvetés elfogadását.

Döntött a vasutas nyugdíjasok szakszervezete területi (turai) csoportjának támogatásáról, a helyi Szociálpolitikai kerekasztal megalakításáról, Mogyoród - térfigyelő rendszerünkhöz való – csatlakozásáról, Bag falunapjának (június 27.) kitűzéséről.

A Képviselő-testület február 26-án tartott ülésén, az iskola felújítására közbeszerzési ajánlat kérés kiadásáról határozott. Felkérte a polgármestert a 0118 hrsz-ú út (Árokalja) önkormányzati tulajdonba kérése eljárásának lefolytatására. Elfogadta éves munkatervét és a 2009. évi Közfoglalkoztatási tervet. Egészségügyi szűrővizsgálat lebonyolítására 300.000.-Ft. költségkiadást biztosított és támogatta az Idősügyi Tanács kistérségi koncepcióját. Megalkotta 5/2009. sz. rendeletét a temetői díjakról.

Lelki egészség

Mentálhigiéné: lelki egészségvédelmet jelent, a mentálhigiéné tevékenység a mentális betegségek megelőzésére irányul. A mentálhigiéné az egyén, a szervezet, a csoport, az intézmény, a közösség, a társadalom olyan képessége, amely alkalmassá teszi az embereket arra, hogy problémáikat megoldják. Legfőbb célja a lelki egészség megőrzése és fejlesztése. A lelki egészség védelem fogalma a mindennapi életben számos területen használatos kifejezés, de hogy ki mit ért ezen, az eléggé változatos képet mutat.

Végül is a fogalomjellegeből, sokrétűségéből adódik, hogy ki mit emel ki, és ki mit tart fontosnak. Ha össze akarnánk sűríteni egy nagy központi kérdésbe ezt a problémát, akkor úgy fogalmaznánk, hogy hogyan miként lehet megszerezni, -megteremteni majd pedig megőrizni lelki egészségünket, illetve kik és mik befolyásolják ezt? A lelki egészségvédelem szó szerint a lélek egészségének a védelmét megőrzését jelenti, azaz olyan egészséges életmód életforma kialakítását, amely a személy számára adottak az optimális testi, lelki, társas fejlődés feltételei. Az ezzel foglalkozó tudományterület a mentálhigiéné vagy mentálhigiéna.

Az idegen szavak és kifejezések szótárában a következőket olvashatjuk: mentálhigiéné: „lelki egészségtan” a lelki folyamatok kóros elváltozásának megelőzésére törekvő orvostudományi ág. Mint láthatjuk mindez az orvostudomány feladatkörébe tartozott még a 70-es években is ezt bizonyítja a következő meghatározás is: „A mentálhigiéné az egyén és környezete pszichés egyensúlyának feltételeit vizsgálja, spektruma a genetikus higiénetől a

pszichiátriai geriátriáig (geriátria = az öregkorban előforduló betegségekkel foglalkozó orvostudomány) terjed.

Tudományos és gyakorlati törekvés arra, hogy megállapítsa és biztosítsa az egyén és a társadalom harmonikus igényeinek megfelelően az idegrendszer biológiai, szociális működésének optimális feltételeit.. Jelenleg a mentálhigiéné fogalmát sokkal jobban kibővítve és sokkal szélesebb területen értjük, már nem csak az orvostudomány része és feladata, hanem több tudományé és az egész társadalomé.

Napjainkban a mentálhigiéné már nemcsak egészségügyi, pszichiátriai, gyógyító tevékenység, hanem szemlélet- és elméletrendszer, interdiszciplináris megközelítésmód, amely a pszichés működészavarok megelőzési lehetőségeire és az egészséges lélektani folyamatok, és személyközi kölcsönhatások fejlesztésére vonatkozik, illetve társadalmi gyakorlat, amely intézmények, szervezetek, embercsoportok mozgósítására irányul.

A definícióból látható, hogy az egészségvédelemmel foglalkozó tudományterület elméleti alapjai különböző tudományok szintéziséből jött létre, azaz kiemelte, majd egyesítette az orvostudomány, a pszichológia, a szociológia, a pedagógia ide vonatkozó elméleti megfontolásait és gyakorlati tapasztalatait. A mentálhigiéné így tölti be összekötő, centrális szerepét.

Karácsondiné Katona Réka

részlet *A szociodemográfiai faktorok és a munkahelyi stressz közötti összefüggés összehasonlító vizsgálata ápolók körében c. szakdolgozatából*